

Voto

Wie gedacht had dat de beeldenstorm van de nieuwlichters in het onderwijs na het afschaffen van onze goeie ouwe klassieke humaniora nu wel even zou gaan liggen, komt bedrogen uit. Nee, nu willen ze ook nog de computer invoeren in het lager onderwijs. Iedereen tien op tien voor schoonschrift en spelling, rekenen en tekenen. Alleen voor informatika kunnen de punten dan nog wat verschillen. "Méeéster, hij is in mijn systeem binnengebroken!" Kijk op uw eigen scherm, op pagina 5.

Schalulleke, Schabolleke, Schanulleke. De Belgische stripsien heeft door de jaren heen een verbazingwekkende evolutie doorgemaakt. Welk galgenas zou den euvelen moed opbrengen dit tegen te spreken. Hij kan met het plat van ons zwaard kennismaken. Gij ziet toch van hier dat de tijd van de Jommekes voor eens en voorgoed voorbij is. Of vernissen wij ons? Ha, wij lachten bij het zien van de schoonheid van de strips van het land van de strips. Pagina 6.

De nieuwe politiek van de kring van de Rechten wordt in politieke kringen terecht erg gesmaakt. Niet dat wij hier schandaal willen schoppen met foto's van een straatbezoeken Verhofstadt, of een getuigenis over Eyskens die zijn handen niet van de jonge rechtstudentinnen kon afhouden. Dat zit natuurlijk allemaal in onze bankkluis, en zal daar maar ten gepaste tijde uitkomen. De heren zullen de boodschap wel begrepen hebben zeker, van die bankkluis en zo. Voorlopig dus maar een klein kadertje over VRG's dineetje met politici. En wel op pagina 3.

Pagina 2.

STUDENTENWEEKBLAD VAN DE LEUVENSE OVERKOEPELENDE KRINGORGANISATIE - JAARGANG 16, 1989-1990, NUMMER 13, MAANDAG 18 DECEMBER 1989

De vruchten van een afbraakpolitiek Akties tegen prijsstijging in Alma

Het is al enkele weken geleden dat de Alma-direktie aan de studenten haar nieuwjaarsgeschenk bekendmaakte: een prijsverhoging met 3,2%. De studentenvertegenwoordiging in de Raad van Bestuur van Alma nam dit niet en diende een tegenvoorstel in. De discussie over die herschikking van de inkomsten verliep niet naar wens van de studenten. Op de volgende Raad van Bestuur mag men nu immers gaan kiezen uit vier verschillende voorstellen van de Alma-direktie. Die hebben één ding gemeen: ze gaan alle vier uit van grote prijsstijgingen. Tijd voor aktie, denken wij zo.

Alma is voor de financiering van haar werking voornamelijk van twee bronnen afhankelijk: van de gelden voor de sociale sektor en van het geld van de studenten. Daarmee wordt ook meteen het verband duidelijk tussen de vermindering van de regeringsubsidie en de stijging van de Alma-prijzen. Maar het is de taak van Alma om naast een sluitende begroting voor 1990 ook de financiële drempel van de universiteit zo laag mogelijk te houden. De maaltijdprijzen moeten zo laag mogelijk blijven.

Prijsverhogingen in Alma doen afbreuk aan de doelstelling van democratisering van het onderwijs. Met de vier huidige voorstellen van de Alma-direktie wordt het niet anders. Het eerste voorstel is het reeds bekende scenario van een algemene stijging van de maaltijdprijs met 3,2%. Dat brengt dus onder andere stijgingen met zich mee van 70 naar 72 frank, van 84 naar 87 frank en van 111 naar 115 frank. De andere voorstellen zijn nieuw. Zo behoort een algemene stijging van de zeven verschillende maaltijdprijzen met drie frank nu ook tot de direktie voorgestelde mogelijkheden. De laatste twee voorstellen van de direktie zijn zogenaamde *prijstechnische* ingrepen. Hier worden de voorstellen helemaal hallucinant. Zo zouden de scholings van 74 en 84 frank in het ene geval stijgen met zes frank. Dan komt men tot het ronde bedrag van 80 en 90 frank. Maar daar staat als kompensatie tegenover dat de schol van 101 frank in prijs zou kunnen dalen. In dit geval natuurlijk wel niet meteen

met zes frank maar met één frank.

Bovendien worden ook de konsumpties (fruit, taart) niet vergeen. Zo zal het *ijsje* vanaf 1 januari niet meer 10 maar 12 frank kosten. Het overgrote deel van de prijzen van de konsumpties blijft evenwel ongewijzigd. De reden hiervoor is eenvoudig: men heeft de laatste jaren immers gemerkt dat prijsverhogingen een sterke daling van het aantal verkochte konsumpties veroorzaakten. Men vergeet blijkbaar dat dit zich ook bij de maaltijden zal gaan voordoen.

De laatste jaren heeft Alma de studenten al vaker voor haar financiële problemen laten opdraaien. In plaats van die problemen intern op te lossen, moet Alma hogerop gaan en bij de Vlaamse regering aankloppen. De overheid heeft zich namelijk door de zogenaamde 'wet van '60' geëngageerd om steeds voldoende geld vrij te maken om een degelijke sociale sektor uit te bouwen. Zo'n sociaal beleid kost echter geld: een sociale sektor moet door de overheid gefinancierd worden, niet door haar gebruikers (de studenten).

Sociale Raad hoopt dan ook dat men in Alma en bij de Raad voor Studenten-voorzieningen (waar beslist wordt over de grootte van de toelagen aan Alma) zal inzien dat het op deze manier voor de studenten niet langer verder kan: Alma dreigt behoorlijk *duurte* worden, en gaat zo voorbij aan haar sociale doelstelling. Daarom organiseert Sociale Raad akties, en daarom dringen zij aan bij de academische overheid om volwaardige subsidies te eisen.

In dit kader roept Sociale Raad de studenten dan ook op om aktie te voeren. Deze akties zijn zeker niet tegen de Alma als zodanig gericht: Sociale Raad wil Alma zoveel mogelijk helpen. Wél wordt de huidige politiek van de direktie op de korrel genomen.

U kunt de eisen als studenten zelf mee ondersteunen. Daarvoor volstaat het om zich dinsdag om 19.00 u naar Alma I te begeven waar er een sit-in gepland is op woensdag om 14.00 u aan Alma II te zijn. Daar vertrekt dan een rouwstoet om het heengaan van de goedkope prijzen te gedenken. Doel van de tocht is de Sedes in de Vlamingenstraat. Daar beslist immers de vergadering van de Raad van Bestuur van Alma waar de definitieve beslissing rond de prijsverhogingen zal vallen.

Ronny Tielen

TOEKOMST VAN DE ALMA: ELITERESTAURANT?

LICHTJES - De Kerstijd is een tijd van stil afwachten, van hoopvol angstig met jezelf en met je toekomst bezig zijn. Intensief en gekoncentreerd, niet passief-vertrouwend, maar je met woord en daad voorbereiden op wat komen gaat: de profeksamens. Wij wensen je een goede blok en fijne nieuwjaarsdagen. (Foto Geert Borgers)

Kringraad Vlaams

Welke taal spreekt Erasmus?

Vorige week deed de kersverse Nederlandse minister van Onderwijs Ritzen heel wat stof opwaaien met zijn gedurfde uitspraak dat het goed zou zijn indien de Nederlandse universiteiten het Engels als voertaal zouden gebruiken. Het was immers geen grapje. De wankle concurrentiepositie van de universiteiten uit kleine taalgebieden heeft al heel wat bewindslieden aan dergelijke drastische oplossingen doen denken. Geen probleem om onze eigen studenten met het Erasmusproject in het buitenland te krijgen, maar hoe lokken we in hemelsnaam de nodige buitenlandse studenten naar een unief waar men slechts Nederlands spreekt? Ook onze eigen rektor is niet vies van een zekere verengelsing van de KU Leuven. Al een tijdje probeert Kringraad de standpunten van de Leuvense fakulteitskringen in verband met deze problematiek te bundelen, en net tegelijkertijd met minister Ritzen is men er met een konklusie naar buiten gekomen. Alleen, het is niet dezelfde konklusie geworden.

In de geschiedenis van de Europese eenwording is de taaldiversiteit altijd al een moeilijk punt geweest. De Fransen hebben in de late jaren vijftig en de vroege jaren zestig nog verwoede pogingen ondernomen om het Frans als voertaal voor de Europese instellingen door te drukken, maar zonder succes. Een officiële eenheidstaal is in Europa nooit aanvaard. Integendeel, de verschillende officiële Europese talen worden in bijvoorbeeld het Europese Parlement als gelijkwaardig behandeld, ondanks de enorme kosten die het vele vertaalwerk met zich meebrengt.

Al is er geen officiële Europese voertaal gedefinieerd, het Engels dringt zich onmiskenbaar op. Via allerhande wegen (internationale handel, media, noem maar op) weet het Engels zich van onder uit tot eenheidsstaal op te werpen. Een tendens waartegen langzamerhand steeds meer reaktie te merken is. Niet verwonderlijk overigens, gezien het bewaren van de verschillende Europese culturen een absolute noodzaak is, als men zich wil beschermen tegen cultureel monolitisme en vervlaking. De taal is nu eenmaal één van de voornaamste componenten van die culturele eigenheid.

Bovendien is men het er in 'Europese' kringen steeds meer over eens dat een investering in de culturele integratie een niet te overzien economische *spin off* kan hebben. De geveugelde woorden van Jean Monnet: "Si s'était à refaire, il fallait commencer par l'enseignement" zijn gemeenplaats geworden. Het was wellicht die uitspraak indachtig dat de Raad van de Europese Gemeenschap op 15 juni 1987 het *European Action Scheme for the Mobility of University Students*, kortweg het Erasmus-programma lanceerde.

Nu, twee en een half jaar later, begint dat Erasmus-programma wat te lopen, en komen de konsekwenties van het initiatief pas echt aan de oppervlakte. Erasmus heeft een nieuwsoortige inter-universitaire concurrentie doen ontstaan. Het aantrekken van vele Erasmusstudenten bezorgt een universiteit immers een fel begeerde internationale uitstraling. Het is trouwens de bedoeling dat voor elke uitwisseling in principe evenveel studenten van universiteit x naar universiteit y trekken als vice versa.

Dat evenwicht is voor universiteiten uit kleinere taalgebieden evenwel moeilijk te handhaven. Britse of Franse of

Duitse studenten zouden bijvoorbeeld niet makkelijk te motiveren zijn om aan een Nederlandstalige unief te komen studeren. Grote taalgebieden hebben daar minder problemen mee, omdat hun rekruteringsveld groter is. Een Spaanse universiteit bijvoorbeeld rekruteert al makkelijker een Vlaming of een Deen, omdat die weet dat hij na zijn universitaire loopbaan de opgedane kennis van het Spaans maar al te zeer zal kunnen gebruiken.

Rektor Dillemans poneert tot nog toe tegenover dat probleem altijd zijn 'drie wegenplan'. Ten eerste zou elke buitenlandse student aan de KU Leuven op termijn een gedegen inleiding in onze taal én kultuur aangeboden moeten krijgen. In de mate dat de tijdsduur van Erasmus-verblijven steeds langer wordt - de Raad van Europese ministers van Onderwijs heeft donderdag jongstleden beslist de minimum-verblijfsduur in principe op zes maanden te brengen - zal zo'n politiek waarschijnlijk meer vruchten afwerpen.

Ten tweede wil de rektor op het nivo van de tweede cyclus (licenties en ingenieursjaren) een aantal Engelstalige cursussen invoeren. Dat die cursussen dan ook vaak de oorspronkelijke Nederlandstalige cursussen zullen vervangen, kan niemand verwonderen. Voor konse-

volg op p.2 >

DE NACHT
DINSDAG
21 DECEMBER
ZIE PAGINA 7

LEZERS BRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit. Anonieme brieven kunnen nooit in aanmerking; de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen); dit komt overeen met +1,5 getikte blz. met dubbele interlinie worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Politika

In het artikel 'Anti-racisme is een axioma van onverdraagzaamheid' in Veto van 11 december j.l., verwijt W. Pauli in twee tussenopregels Politika naïviteit en hypocrisie.

Politika naïef? Politika wil het migrantenvraagstuk uitspitten. Politika nodig hietoe een woordvoerder uit van elke parlementair vertegenwoordigde politieke partij die de migrantennota van zijn/haar fractie komt voorstellen.

De strategie volgens Pauli om de invloed van het Vlaams Blok als politieke factor te fruniken is haar te marginaliseren door haar dood te zwijgen. Politika vindt echter dat aan het Vlaams Blok en de ideologie die deze partij voorstaat, niet kan worden voorbijgegaan. Het Vlaams Blok is reeds op een manifeste wijze aanwezig in de Belgische politiek (het heeft een aanhang die vertaald werd in een parlementaire vertegenwoordiging en haar politieke aanwezigheid is voor andere partijen blijkbaar de impuls om het migrantenvraagstuk meer prioritaire te maken). Het Vlaams Blok in de huidige omstandigheden doodzwingen, lijkt dan ook eerder een struisvogelpolitiek.

Politika hypocriet? Als Pauli zijn struisvogelpolitiek consequent volgt, heeft hij twee mogelijkheden. Of 1. hij wijdt een artikel aan de hele reeks lunchgesprekken en negeert het Vlaams Blok of 2. hij schrijft niets over het ganse gebeuren.

Door enkel het lunchgesprek met het Vlaams Blok te verslaan - en meer aandacht te besteden aan de stemmingmakerij van en rond het Vlaams Blok dan aan de voorstellen en achterliggende axioma's van het Vlaams Blok - maakt Walter Pauli zichzelf schuldig aan hypocrisie. Zijn de meningen van Kuypers, Daems, Vogels, Lemans en Vandembroucke dan zo weinig ter zake doend of zijn ze - zo lijkt het - te weinig sensationeel voor Pauli?

Patrick Van Hooveren
Tom Brits

nvdr: 1. Wij hebben er nooit voor gepluit om het Vlaams Blok dood te zwijgen. Veto schrijft regelmatig over extreem-rechts. Dat wil nog niet zeggen dat je het Vlaams Blok moet beschouwen als een 'gewone' partij. CVP, SP, PVV, Volksunie en Agalev hebben trouwens een protocol ondertekend om het Vlaams Blok te isoleren. Koninklijk Commissaris Paula D'Hondt (CVP) heeft steeds geweigerd met het Vlaams Blok te praten, ervan uitgaand dat je de migrantenproblematiek zinvoller behandelt als

je het Vlaams Blok er zo veel mogelijk buiten laat.

2. Veto vindt de houding tegenover migranten van de andere partijen wel belangrijk. Daarom hebben we sinds enkele weken een reeks opgezet over de verschillende migrantennota's. SP, PVV en Agalev kwamen reeds aan de beurt, de anderen (inclusief Paula D'Hondt) volgen na de kerstvakantie. Vuilspuiterij als het 'migrantendstandpunt' van het Vlaams Blok vindt inderdaad zijn weg niet in deze kolommen. Ook niet als Gerolf Annemans dat in Leuven zelf komt propageren.

Links

In de vorige Veto ('De progressieve pers zwalpt') stond te lezen dat een combinatie van links en Vlaamsgezind eerder bizar zou zijn. Beste Veto, als ik dit in Pallieterke zou lezen dan kon ik er nog mee lachen, maar dat jullie je bezondigen aan zo'n hokjesmentaliteit, dat vind ik spijtig. Ik beschouw mezelf in elk geval niet als bizar - op het punt van de combinatie links en Vlaamsgezind tenminste.

Sven Gatz

Erasmus' taal

← vervolg van p.1

kwente ondubbeling van het aanbod in een Nederlandstalig en een Engelstalig luik, is immers geen geld genoeg. Ten derde pleit de rektor er ook voor om zich over de talenkwestie op nivo van het postgraduataat niet te druk te maken. Daar kunnen de sluiszen van de verengelsing volledig opengezet worden.

En zo heeft de nieuwe interuniversitaire concurrentie plots ook zware consequenties voor die overgrote meerderheid van studenten die niet bij het Erasmusprogramma betrokken zijn. De thuisblijvers zouden plots - omwille van de felbegeerde buitenlandse - in andere talen te moeten volgen. Op die manier zouden de universiteiten uit kleine taalgebieden toch hun internationaal bla-zoon schoon kunnen houden en voldoende buitenlandse studenten kunnen aantrekken.

Daartegen zijn de Leuvense fakulteitskringen op Kringraad alvast in het verweer gekomen. De Leuvense studenten zijn in het algemeen niet bereid aan verengelsing toe te geven voor wat de plichtvakken in de eerste en tweede

kan de taalbarrière makkelijker overbrugd worden. Op het examen is dat veel moeilijker, en daarom moet altijd de mogelijkheid bestaan om in het Nederlands examen af te kunnen leggen.

Gelederen

Met een dergelijk pleidooi voor het behoud van het Nederlands in ons universitair onderwijs staat de studentenbeweging ook aan onze universiteit niet alleen. Het standpunt van Kringraad is al aan de Erasmus-koordinatiewerkgroep van de universiteit voorgelegd, en blijkt daar op vrij unanieme instemming te kunnen rekenen. Professor Frank Delmartino, directeur van de Dienst Internationale Relaties van onze universiteit, pleit terzake onomwonden voor een gezamenlijke strategie van alle Nederlandstalige universiteiten. Zo'n gezamenlijke aanpak zal nochtans niet zo makkelijk te bereiken zijn. De Nederlanders bijvoorbeeld zijn minder gevoelig voor dat talenprobleem dan de Vlamingen. Al hebben de Nederlandse universiteiten wel enige reserve bij de uitspraak van minister Ritzen, toch lijken ze - uit opportunisme wellicht - wel bereid in zijn richting mee te denken. Wij niet.

Filip Dewallens
Benoit Lannoo

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
(016/22.44.38)

Jaargang 16
nr. 13
18 december '89

Ver. uitg. Walter Pauli,
's Meiersstraat 5, Leuven
Hoofdredaktie: Johan Reyniers
Redaktiesekretaris: Walter Pauli

Redaktie:
Koen Hendrickx, Luc Janssens,
Erik Paredis, Jan Van der Linden,
Tine Van Heesvelde, Stef Wauters
Doka: Hendrik Delagrange
Tekeningen: Arnulph, NIX
Lay-out en vormgeving:

Donatienne Brasseur,
Filip Dewallens, Koen Hendrickx,
Luc Janssens, Benoit Lannoo,
Erik Paredis, Walter Pauli,
Wilfried Poelmans, Johan
Reyniers, Jan Van der Linden,
Tine Van Heesvelde, Stef Wauters

Medewerkers:
Frédéric Amant, Sigrid Bousset,
Filip De Keukeleere, Filip
Dewallens, Mark Hendrickx,
Benoit Lannoo, Marsel Lauwers,
Hilde Lenie, Ronny Tielen
Eindredaktie:
Johan Reyniers

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij Rotapuy Brussel
Oplage 10.000 eksemplaren
ISSN-nummer 0773-5162
Abonnementen
Studenten: 250,-; niet-studenten:
300,-; steun vanaf 600,-; over te
schrijven op rek. nr.
001-0959719-77
Agenda en Ad Valvas
ten laatste vrijdag voor verschijnen
om 18.00 uur op het
redaktieadres bezorgen
Redaktievergadering
iedere vrijdagmiddag om 15.00 u

RITZENTIT

Als je pas minister bent, dan wil je al eens in de pers komen. Wat dat betreft is er geen scheiding tussen Noord en Zuid: ook de nieuwe Nederlandse minister van Onderwijs Jo Ritzen heeft zo nu en dan een zure oprisping. Zo kwam hij vorige week dinsdagavond tijdens het NCRV-programma *Concept* plots tot de vaststelling dat de kwaliteit van de Nederlandse universiteiten niet hoog genoeg is in vergelijking met die van de Amerikaanse top-universiteiten.

Voor dat gebrek aan kwaliteit van de Nederlandse universiteiten ziet Ritzen twee oplossingen. Hij pleit voor een strengere selectie bij de toelating van universitaire onderzoekers, op het einde van wat wij de tweede cyclus noemen dus. Daarnaast acht hij het aangewezen aan de Nederlandse universiteiten het Engels als voertaal te gebruiken. Ritzen is zich voor die uitspraak intussen al voor de Nederlandse Tweede Kamer moeten gaan verantwoorden, en daar heeft hij

een beetje gas teruggenomen: het zou enkel zijn bedoeling zijn om méér Engelstalige kolleges in te voeren. Een rechtzetting die niet echt geruststellend, zeker niet als je weet hoe men aan de Nederlandse universiteiten zelf op Ritzen's uitlating reageerde.

Aan de zogenaamde 'technische' universiteiten (opleidingen in de toegepaste wetenschappen en landbouwwetenschappen) is men ronduit bij met de uitspraak van Ritzen. Rektor Van der Plas van de Landbouwniversiteit van Wageningen - Nederlandse universiteit met het grootste aantal buitenlandse studenten - spreekt van "een enorme steun in de rug". Vorig jaar was in Wageningen reeds beslist het derde en vierde studiejaar volledig te verengelsing. Begin dit academiejaar werd bovendien het idee geopperd om na het eerste jaar drie vierde van de kolleges in het Engels aan te bieden. Ook in Delft vindt men Ritzen's voorstel prima: het Delftse Kollege van Bestuur had een tijdje geleden zelf al eens zo'n ballonnetje opgelaten.

Aan de 'klassieke' universiteiten wordt de opris-

ping van de minister minder euforisch onthaald. Zo noemt een woordvoerder van de prestigieuze Leidse universiteit een algemene verengelsing van de kolleges een "ongenuanceerde" stellingname. Zo'n probleem moet volgens de Leidse zeggman per studie-richting bekeken worden. Fakulteiten waar de discipline erg nauw verbonden is met de Nederlandse taal (rechten bijvoorbeeld) of waarbij taalnauwtes bijzonder belangrijk zijn (zoals in de filosofie) komen volgens hem absoluut niet in aanmerking voor zo'n veralgemeende verengelsing.

Snerend was alvast de reactie van Kollegevoorzitter Gevers van de Universiteit van Amsterdam in het *NRC-Handelsblad*. Volgens Gevers ligt de drempel voor buitenlandse studenten in Nederland niet zozeer bij het taalverschil, maar wel bij het tekort aan kamers en de hoge prijzen in de huisvestingssector. Universiteiten moeten trouwens hun eigenheid bewaren in plaats van in gebroken Engels de grote jongens uit te proberen hangen, aldus nog Gevers.

(FD/BL)

Stuc brengt eigen produktie

Met Hilde Wils in het Land van de Belofte

Meer dan een eeuw geleden schreef de Franse auteur Villiers de l'Isle-Adam *Le Prétendant*, een episch drama van 5 à 6 uur met zowat 50 personages. Hilde Wils liet het vertalen, haalde de voor haar overbodige elementen eruit, meed elke vorm van spektakel en reduceerde de intrige. Wat overblijft in haar regie is een stukje statisch theater van hooguit een uur met 9 personages en een warrige plot. De restanten van Wils' verstrekkende ingrepen blijven mager. Ze zijn in de loop van volgende week onder de titel *Morgane* nog te zien in 't Stuc.

Met *Morgane* bevinden we ons in het Koninkrijk der 'Beide Siciliën' anno 1793. *Morgane*, hertogin van Polaestro, beraamt een komplot tegen de koning en de invloedrijke Lady Hamilton, die het feitelijke bestuur van het rijk in handen heeft. *Morgane* ontsnapt aan een moordpoging van deze Lady en ontmoet Sergius, rechtmatige afstammeling van de koning van Sicilië, die gevangen zit. Sergius en *Morgane* raken verliefd op elkaar en willen samen een machtsgreep plegen. Er is nog een derde vrouw in 't spel: Sione, het nichtje van *Morgane* en vroegere vriendin van Sergius. Zij heeft besloten het klooster in te treden en verteedt Sergius met een laatste afscheidszoen, een zoen die de hele samenleving op de helling zet.

Morgane is namelijk getuige van deze zoen, die bovendien door de wespelkende Lady Hamilton in een ander daglicht wordt gesteld. Lady Hamilton koestert immers ook een liefde voor Sergius, een liefde die helaas onbeantwoord is gebleven. De passionele gedrevenheid van beide vrouwen wint het op hun ambitie. *Morgane*'s ongemotiveerde jaloezie, gebaseerd op de denkbeelden van een op haar heurt jaloerse Lady Hamilton, vernietigt haar groots, rebusse plannen. "Ik zal me wreken op wat ik bemind heb", zegt ze Sione, en: "Jouw kus heeft ons doodvonnis getekend". *Morgane* levert zichzelf en Sergius uit aan de koning. Het oorspronkelijke werk van Villiers heeft de allures van een groots spektakel met massascènes, hoofd- en nevenintriges, komplotten en personages die elkaar doodsteken. Kortom, er valt wat te

beleven. "Action!", om het met Lady Hamilton te zeggen. Niets van dit alles in Hilde Wils' *Morgane*. Op zich is dat uiteraard geen bezwaar. Het bezwaar is wel dat er weinig in de plaats komt. Wils heeft de uitdaging aangenomen een spektakelspel, overigens door Villiers bedoeld als leesdrama en niet als toneelstuk, om te vormen tot theater waarin amper beweging wordt.

Binnen het eenvoudige, karige decor staan er altijd wel een paar acteurs te niks. Ze staan er gewoon, zijn aanwezig, meer niet. Dat doet wel een beetje artistiekerig aan, maar het heeft weinig of geen functie. Ten gepasten tijde ontvriezen de acteurs, komen ze op nieuw tot leven: hun beurt om iets te zeggen. Ze doen een stapje naar voren, en hun blik, die zoëven nog op oneindig stond, fikseert zich op het publiek of op een tegenspeler. Het procedee komt over als een regisseurtruuk die niet functioneert.

Bovendien wordt het statische karakter zelden opgeheven door een doorleefde natuurlijke spreekstijl. Alleen Marianne Boyer overtuigt met haar vertolking van Lady Hamilton. Willem Kwakkelstein als Sergius is ook aanvaardbaar, net als Ingeborg Lievens in de rol van *Morgane*, die bij momenten toch te schools speelt. De andere acteurs komen niet veel aan bod en dat lijkt ons alleen maar een goede zaak.

Eigenlijk functioneert de intrige enkel als een aanloop tot de konfrontatie tussen de twee vrouwen. Hun kattigheid, hun verbale handigheid, hun passionele machtsstrijd is erg boeiend om volgen. Alleen bij deze konfrontatie slaagt Wils in haar opzet: het statische, strakke doorbreken door de kracht en de zuiverheid van het woord.

Met het reduceren van de intrige is er echter wat aan de hand. Het publiek komt namelijk in de problemen: het weet wel dat er sprake is van een komplot, maar er het uitgezocht heeft wie met wie tegen wie samenspannt, is het stuk bijna voorbij. Bovendien is het minimaliseren van het verhaal in een episch drama een kontradiktio in terminis. Met de intrige worden ook de gevoelens gedeeltelijk weggeschraapt. Het was Hilde Wils nachts dan te doen om het uitspelen van gevoelens als ambitie, hartstocht en jaloezie.

Een regisseur slaagt niet in haar opzet. De acteurs overtuigen evenmin. Blijft Hilde Wils een eeuwige belofte?

Sigrid Bousset

OPERA

Donderdag 21 december vertoont het Stuc in de Vlaamse Leergangen twee keer - om 20.30 u en om 23.00 u - de film 'Il bacio di Tosca' van de Zwitser Daniël Schmidt. Het is een documentaire uit 1984 over de 'Casa Verdi', een rusthuis voor opera-sterren, dat nog door Verdi is gesticht. De film registreert hoe de bewoners (tussen 80 en 96 jaar oud) hun tijd doorbrengen met het ophalen van herinneringen aan hun glorieertijd. Ze waren niet weinig geveild door de belangstelling van de filmmakers en hebben dan ook entoesiast meegewerkt. Ze ensceenderen stukjes, probeerden nog liederen en aria's te zingen en haalden anekdotes op. Tegelijk grotesk en ontroerend. Naar eigen zeggen hebben de makers zelf nogal wat afgejankt bij het maken van 'Il bacio di Tosca', dus u bent gewaarschuwd. De film is uiteraard in het Italiaans, maar met Franse ondertitels. □

AGENDA & AD VALVAS

ten laatste op vrijdagavond tot 22.00 u

Hilde Wils over haar werk

"Ik heb helemaal geen ambitie als regisseur"

Hilde Wils blijft vaste vrouw aan huis in het Stuc. Twee jaar geleden werd haar daar de gelegenheid geboden een produktie te maken. *Judith*, meteen haar regiedebuut, werd aarzelend door pers en publiek onthaald. Vorig jaar kreeg ze door het Grand Theatre in Groningen *Heidevelden* in handen gestopt, een toneeltekst van Albert Blitz die er eigenlijk geen was. De regie van Wils was niet meer dan 'beloftevol'. En vorige week donderdag ging in het Stuc *Morgane* in Belgische première. Noch de regisseur zelf, noch het publiek waren laaiend entoesiast over de opvoering. En hoewel Hilde Wils ook al niet bijzonder entoesiast is over gesprekken aangaande haar regieprestaties, ondernam Veto een poging tot

jouw stuk gebeurt, worden ze toch wel een stuk materieel decor.

Wils: «De personages zijn in de ruimte geplaatst, en het is duidelijk dat ze bij momenten niet deelnemen aan het gebeuren.»

Veto: *Wat doen ze op die momenten dan in de ruimte?*

Wils: «Aanwezig zijn. Toekijken. In heel het stuk bekijkt iedereen iedereen, luistert af, en weet dus meer dan de andere weet dat hij weet.»

Veto: *Dat brengt met zich mee, dat 'Morgane', en dat was ook met 'Heidevelden' het geval, nogal statisch overkomt. Die acteurs staan daar vaak maar te staan. En als ze praten, dan praten ze niet tegen, maar naast elkaar.*

Wils: «Dat statische was wel de bedoeling. Het ergert mij dat mensen zomaar staan rond te springen op toneel. Als iemand stilstaat, dan moet hij ook leven. Dat is heel moeilijk. En als je dan spreekt tegen iemand, dan is dat veel sterker dan wanneer je op de scène loopt te jibberen.»

«In toneel is het dikwijls ook zo, dat een gelaatsuitdrukking voor een emotie staat, en dat vind ik heel vies. Bepaalde kodes mogen niet voor bepaalde gevoelens staan.»

Veto: *Hoe ga je met je acteurs om? Je lijkt echt wel regisseursteater te brengen, waarin jij het hoge woord voert en de acteurs doen wat jij hen oplegt.*

Wils: «Je kunt niet kijken en doen tegelijkertijd. Daarom kun je de acteurs niet zomaar hun zin laten doen. Er moet een 'ekstern oog' zijn. Maar binnen die marge hebben ze veel vrijheid. Het is dan ook veeleer akteurssteater.»

Veto: *Heb je plannen voor de toekomst? En wat als het Stuc je bijvoorbeeld geen kansen meer zou willen geven om stukken te registreren?*

Wils: «Ik heb geen plannen voor een volgend stuk, geen lijst van dingen die ik zou willen doen. Ik vind toneel plezant om doen, maar ik heb helemaal geen ambitie als regisseur. Als ik volgend jaar een stuk lees dat ik graag op toneel zou zien, dan spreek ik daar misschien wel iemand voor aan.»

beeld een gemaskerd bal, waarvoor ik overigens, had ik het in mijn stuk willen opnemen, veel meer mensen nodig zou hebben gehad. Op het einde van het oorspronkelijke stuk komt het volk ook aangestroomd, worden er deuren ingebeit en mensen neergestoken. Zulke spektakulaire elementen heb ik eruit gelaten. Bij Villiers verstevigen ze de intrige en nemen ze veel tijd in beslag.»

Veto: *Je hebt de intrige gereduceerd ten voordele van de gevoelens die er zijn als passie, ambitie, jaloezie en haat. Kan je intrige en dergelijke gevoelens in een episch stuk wel loskoppelen van elkaar?*

Wils: «Die gevoelens vormen de essentie, de hoofdlijn van het stuk. Voor Villiers zelf gaat het stuk over twee vrouwen, voor wie ambitie en passie naast elkaar staan en elkaar uiteindelijk raken. Dat is ook wat ik heb willen overbrengen.»

«Elk gevoel is natuurlijk ingebed in een verhaal. Het is onmogelijk de intrige volledig weg te denken en alleen de pure gevoelens over te houden. Maar op zich vind ik het verhaal niet zo belangrijk. En daar komt nog bij dat je zo'n ingewikkelde intrige met zeven acteurs niet kunt waarmaken op scène.»

Veto: *Wanneer het enkel om die twee vrouwen gaat, is de kans groot dat het geheel nogal mager wordt. Wat is nog de functie van de andere personages die je ten tonele voert? Ze lijken wel gedegradeerd tot een dekorelement.*

Wils: «Ze vormen de achtergrond van het gebeuren. In die zin zijn ze inderdaad decor, maar dan niet in de materiële zin van het woord.»

Veto: *Als de personages stil blijven staan en niks zeggen, zoals herhaaldelijk in*

Morgane: een statisch stuk dat een konfrontatie tussen 2 vrouwen vil beeldt.

Sigrid Bousset
Johan Reymiers

Ryssack, directeur Belgische Centrum van het Beeldverhaal

Vlaanderen blijft achter

Iets meer dan twee maanden geleden opende het Belgische Centrum van het Beeldverhaal (BCB) haar deuren. Deze opening kreeg heel wat weerklank in de pers, de Morgen pakte uit met acht pagina's over dit museum. Dat is vooral te verklaren door het exclusieve decor van het 'Warenhuis Wauquez', gelegen in de Zandstraat te Brussel. Het huis, een door architect Viktor Horta ontworpen parel van Art Nouveau-architectuur, is op zichzelf reeds een museum waard. Het medium strip spreekt het grote publiek erg aan, en zo zag deze 'negende kunst' via het Centrum zijn adellijke als het ware in een tastbare realiteit omgezet. De Vlaamse directeur - er is er ook een Franstalige - van het BCB, Eddy Ryssack, leidde de Vetoploeg drie uur lang rond en vertelde intussen over problemen en frustraties, ambities en toekomstperspektieven van het Centrum.

Veto: *Het Centrum is nu ongeveer twee maanden in werking, tijd voor een eerste evaluatie. Is de respons van het publiek evenredig met de massale persbelangstelling?*

Ryssack: «De opkomst van het publiek is erg groot. We hebben dagelijks vier à vijf honderd bezoekers, vooral uit scholen. Architectonisch is het gebouw erg interessant. Er komen geregeld klassen van technische scholen een namiddag tekenen en naar de constructie kijken. De strips zorgen ervoor dat geen enkele scholier zich op de schoolhuistap verveelt. In het weekend halen we pieken van duizend belangstellenden, vooral gezinnen met kinderen. Na een kwartier worden de kinderen afgezet in de leeszaal, terwijl de ouders rustig kunnen rondkijken en nadien een pintje drinken in het kafee. Misschien is de belangstelling in het weekend wel te overweldigend. Het wordt immers moeilijk om rustig rond te kijken, en bovendien hebben we eigenlijk te weinig personeel om toezicht te houden.»

Veto: *U besteedt zelf veel aandacht aan de architectuur. Er komen blijkbaar ook een aantal bezoekers speciaal naar het Wauquez-huis kijken. Bent u daar gelukkig mee of vindt u dat hier enkel stripfhebbers mogen komen?*

Ryssack: «Ik hoop dat u een grapie maakt, anders zou ik me beledigd voelen. Nee serieus, het Centrum beoogt in feite een samengaan tussen de architectuur en het beeldverhaal. Je zou kunnen zeggen dat hier zowel het 'Wauquez-museum' als het BCB gevestigd zijn. Wij hebben hier trouwens een permanente tentoonstelling over Viktor Horta. Er is een boekje over de restauratie van het gebouw, en de boekhandel is zowel gewijd aan het beeldverhaal als aan de architectuur. Wij zijn heel gelukkig met dit gebouw, het is een droom voor elke museumconservator.»

Veto: «De naam 'Belgisch Centrum van het Beeldverhaal/Centre Belge de la bande dessinée', kwam nogal onverwacht. Iedereen sprak reeds een tijdje over het stripmuseum, wat toch heel wat sympathieker klinkt.»

Ryssack: «Wij hebben de naam zeer bewust gekozen. De term 'Belgisch' geeft aan dat wij bewust een nationaal centrum zijn. Hoewel het initiatief en de stuwwaarde vooral van Franstalige kant komt en het stripebeuren in België overwegend een Franstalige aangelegenheid is, hebben we toch voor een nationaal centrum gekozen. Het heeft immers geen zin om een Waals, een Brussels en een Vlaams centrum op te richten. Vele striptekenaars werken voor uitgeverijen uit de drie landgedeelten. Daarbij komt dat het museum van de strip slechts een onderdeel van het centrum is. We hebben ook een studiebibliotheek, een leeszaal en een boekhandel.»

Tenslotte is er het element 'beeldverhaal'. Wij vinden dat het beeldverhaal een serieuze zaak is. Niet dat er geen humor bij te pas komt, integendeel, maar het is zeker niet enkel een zaak voor kinderen, het is een volwaardige kunst. Aan de werking van het Centrum zit ook een aspect van aktievoeren: wij ijveren voor de erkenning van het beeldverhaal als een volwassen medium.»

Veto: *Er is een toegangsprijs voor zowat elk onderdeel van het BCB. Vreest u niet dat dit mogelijke bezoekers afschrikt?*

Ryssack: «Toch niet. Men loopt het Centrum niet zomaar even binnen en buiten, een bezoek is veeleer een namiddag of een dagje uit. Dan is een toegangsticket van tachtig frank dat ook toegang geeft tot de leeszaal, helemaal niet duur. Ga voor dat geld maar eens naar de film. Wij zouden graag gratis zijn, maar we zijn verplicht om inkom te vragen. We moeten immers voor een derde eigen inkomsten hebben.»

Veto: *Eigen inkomsten? Wordt het Centrum dan niet volledig door de gemeenschap gesubsidieerd, zoals elk museum of cultureel centrum?*

Ryssack: «Was het maar waar. Om rond te komen hebben we jaarlijks zowat 36 miljoen nodig. Eén derde daarvan neemt de overheid voor haar rekening. Een tweede derde van de inkomsten moet komen van de uitbating van het Centrum: entreegelden, uitbesteden van de gespecialiseerde winkel en het kafee-restaurant. Gezien het huidige sukses van het BCB, zullen we dat probleemloos halen. Het komt erop aan in de toekomst de interesse van het publiek regelmatig aan te wakkeren, onder andere door regelmatig tentoonstellingen. Het laatste derde moeten we halen uit sponsoring, een moeilijke faktor, want sponsors engageren zich dikwijls maar voor een relatief korte periode.»

«Het grootste probleem vormt echter de bijdrage van de Vlaamse gemeenschap. Tot nu toe hebben we nog geen frank ontvangen. Zo is een fatsoenlijke werking uiteraard onmogelijk. Maar als je in de pers je beklag maakt, hangen ze 's anderendaags aan de lijn om te vragen of je dat zonnig moest zeggen, en zo krijg je op die ministeries natuurlijk een kwalijke reputatie.»

Veto: *Het is misschien een kwestie van mentaliteit?*

Ryssack: «Waarschijnlijk is de Vlaming minder strip-minded, en is het geen toeval dat Openbare Werken het Wauquez-huis aankocht onder minister Olivier. Verschillende franstalige eksellenties brachten reeds een prive-bezoeker aan het BCB, en sommigen komen er openlijk voor uit stripfan te zijn. Ooit al zo iets gehoord van een Vlaamse minister?»

Veto: *Een bijkomstig probleem is dat de inrichting van het Centrum nog lang niet achter de rug is.*

Ryssack: «Er komt inderdaad nog een kleinere audio-visuele sektor met archiefmateriaal op video, en er wordt een tekenfilmstudio verkleind nagebouwd. Die afdelingen zijn voorzien voor mei 1990. Dan zou ook een deel van de permanente tentoonstelling met werk van oude en nieuwe striptekenaars klaar moeten zijn. Dat wordt het enige onderdeel van het Centrum dat het etiket 'museum' verdient, voor de rest willen we een dynamischer imago. Momenteel zouden we met de uitbouw van de tentoonstelling moeten beginnen, maar we kunnen niet verder omdat er geen geld is om de leveranciers te betalen.»

Veto: *Er loopt wel wat mis met de talenkennis van de vrijwilligers. Het BCB geeft niet bepaald een tweetalige, laat staan een Nederlandsvriendelijke indruk.*

Ryssack: «Je mag dat allemaal niet zo dramatiseren. Wij zullen zeker geen vrijwilliger de deur wijzen omdat die geen Nederlands kent. Wij vragen niet

liever dat Vlamingen of zelfs tweetaligen een handje komen toesteken. Wel, deze week is de eerste Vlaamse vrijwilliger zich komen aanmelden.»

Veto: *Hoe kunt u dan rondleidingen in het Nederlands garanderen?*

Ryssack: «Voor de geleide bezoeken kunnen we beschikken over stadsgidsen. We hebben hen daarvoor speciaal een opleiding gegeven. Gaat het om een kennerspubliek, dan vangt één van de medewerkers hen wel op, voor uitleg in het Nederlands doe ik dat desnoods zelf.»

Veto: *Krijgt het BCB medewerking van de uitgeverijen?*

Ryssack: «Bij de Franstalige uitgeverijen geeft dat geen enkel probleem. De Nederlandstalige uitgeverijen lijken een stuk moeilijker te overtuigen, alsof zij in twijfel trekken dat het BCB ernstig bezig is met strips. Nochtans vragen wij slechts twee exemplaren van elk album dat ze publiceren: één voor de bibliotheek en één reserve-eksemplaar.»

«Verder doen we op hen beroep voor het stofferen van de leeszaal. De betrokken uitgeverijen bezorgen ons hun nieuwe titels en vervangen versleten of beschadigde albums. Gelukkig voor ons zien de uitgeverijen - vooral de Franstalige - dat toch - het belang in van zo'n aanwezigheidspolitiek.»

Veto: *Hoe wordt de bibliotheek opgevat?*

Ryssack: «Het BCB heeft zich tot doel gesteld een volledige verzameling aan te leggen van alle Belgische strips, met bovendien een brede keuze uit de belangrijkste van andere landen. Het gaat eigenlijk om een studiebibliotheek. Buiten de albums kunnen hier ook tijdschriften en naslagwerken geraadpleegd worden. Daarom is ze ook maar toegankelijk vanaf 16 jaar. Met zijn 20.000 titels bezit het Centrum trouwens de grootste stripbibliotheek ter wereld. Heel het bestand van de bibliotheek werd geïnformatiseerd, een monnikenwerk ui-

HET STRIPMUSEUM - «De kinderen worden afgezet in de leeszaal, de ouders gaan in het kafee een pintje drinken.» (Foto Hendrik Delagrange)

teraard. Momenteel is het zo druk dat we er nauwelijks in slagen de nieuwe publicaties op te nemen in het bestand.»

Veto: *Zijn er fondsen voorzien om de bibliotheek uit te breiden?*

Ryssack: «Eigenlijk niet. Sommige naslagwerken of katalogi moeten we natuurlijk wel kopen, maar dat zijn dan algemene onkosten. De bibliotheek bestaat feitelijk grotendeels uit giften: mensen die gewoon afstand doen van hun verzameling of die na zovele jaren hun belangstelling wat kwijt zijn. We hebben zelfs afspraken met enkele belangrijke verzamelaars, die vroeg of laat hun verzameling aan het BCB zullen

overmaken. Alleszins zijn we zeker van plan geld uit te geven aan dure antieke albums: enerzijds hebben we daar het geld niet voor, anderzijds vinden we dat het onze taak niet is die markt nog wat ekstra te stimuleren.»

«Dat geldt trouwens ook voor het aanschaffen van originele tekenplaten. Wij hebben overigens al wat te tentoonstellen in bruikleen, we beheren het als het ware voor de auteurs.»

(MK/ML)

Het BCB huist in de Brusselse Zandstraat 20, in het hartje van Brussel. Het is dagelijks geopend van 10 tot 18 uur, behalve op maandag.

ZUIVERE KOFFIE - Dinsdag 12 december legde een delegatie van 11.11.11-studenten en Oxfam-Wereldwinkel Leuven een petitie van meer dan 2600 handtekeningen voor aan rektor Dillemans. Onderwerp van de petitie: de KUL wordt gevraagd haar koffie voortaan af te nemen van Oxfam-Wereldwinkel. De prijs mag dan wel iets hoger liggen, maar daar staat tegenover dat de producenten op die wijze beter betaald worden.

De aktie is uiteraard symbolisch bedoeld. Beide organisaties hebben het beginsel 'rechtvaardige grondstoffenprijzen' hoog in het vaandel staan. Wie klaagt dat 'Wereldwinkelkoffie' duurder is dan de vertrouwde merken, moet wel bedenken dat het neo-liberale Europa de marktwerking moeteloos opzichthijft als dat in haar kraam past. De landbouwlobby heeft immers de Derde Wereld als één van haar grootste slachtoffers.

Onze rektor zei alle sympathie voor de aktie te hebben en ging in het gesprek de makro-politieke kontekst niet uit de weg. Nu Oost en West aan ontspanning toe zijn, ligt

een vermindering van de uitgaven voor Defensie voor de hand. Het geld dat dan vrij komt zullen de westerse landen bij voorrang moeten aanwenden om de nieuwe Oost-Europese democratieën te steunen, maar ook de ontwikkelingslanden zullen op termijn hun voordeel kunnen doen met de Oost-West-ontspanning.

Allemaal heel mooi, maar kan de KU Leuven niet alvast het goede voorbeeld geven? Daarom trekt kon Dillemans zich tot niets verbinden. Uiteindelijk beslissen de verschillende cirkuits (Alma, Faculty Club, de restaurants van het Universitair Ziekenhuis, de fakulteiten en departementen) zelfstandig over wat ze aankopen.

De aktievoerders hebben dan ook meer kans op onmiddellijk sukses als ze zich richten tot zowat alle sekretaressen in de KUL, die daar in de praktijk voor instaan. Maar Dillemans beseft wel dat zo iets niet erg praktisch is en belooft zijn invloed aan te wenden, zoals dat heet. (LJ)

Raul Gomez: "Man, it's just big fun here in Isol."

(Foto Geert Borgers)

Waar halen ze het?

"Isol is nog iets meer dan pingpongtafels"

In januari van dit jaar zag het er even naar uit dat de bar van de Internationale Studentenorganisatie (Isol), gelegen tegenover het Stuc, gesloten zou worden. Na klachten over nachtlawaai kwam er een dreigende brief van de academische overheid waarin Isol "een laatste kans" kreeg om "de nodige maatregelen te treffen." De problemen lijken ondertussen de wereld uit en de studenten van Isol hebben hopen plannen voor het nieuwe jaar. Toch blijft er wantrouwen hangen ten opzichte van de universiteit. Met de incidenten van januari in het achterhoofd wordt in Isol zelfs openlijk de vraag gesteld of de KU Leuven eigenlijk wel een centrum voor buitenlandse studenten, zoals Isol dat nu is, wil. Veto sprak over de werking en de problemen van Isol met Raul Gomez (Baliëvië), Athanase Ndikumako (Burundi) en Sanju Grover (India), alle drie lid van het *Executive Committee* van Isol.

Het vreemde aan de problemen van begin dit jaar is dat ze eigenlijk voor een belangrijk deel in het leven geroepen zijn door Hugo Cammaer, directeur van Home Vesalius en lid van de Raad van Bestuur van de vzw Isol. De Isolbar ligt aan de achterkant van Home Vesalius. Cammaer had blijkbaar last van lawaai en vond er niets beters op dan met een petitie langs te gaan bij de studenten van Vesalius. Daarop zijn er op de Dienst Studentenvoorzieningen 17 klachten over nachtlawaai binnengekomen.

Doek

Na een dreigende brief van directeur Studentenvoorzieningen Jan De Vuyst werd er besloten de bar voortaan om 02.00 u te sluiten. Na 22.00 u zou er geen lawaai meer zijn. De Vuyst wilde ook dat enkel nog studenten van de KU Leuven in de bar werden toegelaten, maar daarover was men het in Isol en op Sociale Raad grondig oneens.

Ndikumako: «De problemen van verleden jaar werden veroorzaakt door enkele individuen, niet door de groep van de niet-studenten. We hebben die personen dus buiten de Isolokalen gehouden. Voor zover ik weet zijn er daarna geen moeilijkheden meer geweest. Dit jaar zullen er geen trouwens geen feestjes meer zijn tijdens de eksamens, en de bar zal om 24.00 u sluiten. Het echte probleem ligt volgens mij echter ergens anders, onder andere bij *little man* Cammaer. Hij is eigenlijk tegen Isol op zich, hij wil het centrum gewoon sluiten. De redenen daarvoor ken ik niet, maar het blijkt wel duidelijk uit zijn houding tegenover Isol.»

Grover: «Als ons ontmoetingslokaal gesloten zou worden, mogen ze van mij meteen heel Isol opdoeken. Wanneer je als buitenlandse student hier toekomt, ga je automatisch contacten leggen met landgenoten, maar daarbij blijft het. De Indiërs sluiten zich in hun eigen groep op, de Boliviaanen doen dat, de Amerikanen enzovoorts. Alleen hier in Isol kan je als buitenlander terecht om uitgebreide contacten te leggen met andere nationale...»

«Je kan het belang van Isol voor de opvang van buitenlandse studenten moeilijk overschatten. Onze bar is dan ook veel meer dan louter een drankgelegenheden. Er zijn twee pingpong-tafels, je kan er schaken, we hebben Vlaamse, Engelse en Franse kranten en tijdschriften. Isol is voor veel buitenlanders een onvervangbaar onderdeel van Leuven.»

Ndikumako: «Omdat Isol zo belangrijk voor ons is, vinden wij dan ook dat we gekantteerd moeten worden wanneer er problemen zijn. In het verleden is dat veel te weinig gebeurd. Je kan alleen goede oplossingen vinden voor Isol wanneer de leden van Isol zelf erbij betrokken zijn.» Dat er met de studenten van Isol soms weinig rekening werd gehouden, lag zeker ook ten dele aan hen zelf. De dagelijkse leiding van Isol is normaal gezien in handen van een zeshoofdig *Executive Committee* dat elk jaar gekozen wordt door de Algemene Vergadering van de leden. Voor het eerst in zes jaar is die procedure dit academiejaar opnieuw gevolgd. Vroeger benoemde het *Committee* min of meer zichzelf.

Bont

Zoals het er nu uitziet, wordt het dagelijks bestuur verzorgd door een bont internationaal gezelschap: zowat alle werelden zijn vertegenwoordigd. De voorzitter is een Amerikaan, en verder zit er iemand in van de Filipijnen, Honduras, Baliëvië, Burundi en India. Vanaf volgend jaar zou men er nog graag een Belgische student bij willen.

Gomez: «Het eerste doel van Isol blijft de contacten tussen buitenlandse studenten onderling en tussen buitenlanders en Belgen te bevorderen. Iedereen die dat wil, kan lid worden van Isol, dus zowel buitenlandse als Belgische studenten. Een van de grootste obstakels om meer contacten te leggen is natuurlijk de taal. Daarom organiseren we taalkursussen voor de geïnteresseerden, maar in Isol spreken we meestal Engels of Frans.»

«Voor de rest bestaat ons aanbod voornamelijk uit ontspanningsactivitei-

ten. We trekken regelmatig voor een dag naar één of andere stad in België of in één van de buurlanden. Binnenkort gaan we naar Luxemburg, Keulen en Bonn. Elk jaar maken we tijdens de zomervakantie ook een grote trip naar het buitenland. Verleden jaar was dat naar Rome, dit jaar gaan we waarschijnlijk naar Athene. In de loop van het academiejaar worden er films geprogrammeerd, de verschillende nationale groepen organiseren feestjes, in februari is er een *national costumes party*, enzovoorts. *Man, it's just big fun here in Isol.*»

Het is opmerkelijk dat Isol zich de laatste twee jaar vooral met ontspanningsactiviteiten bezighoudt. Voor het laatste dat daarbuiten viel, moesten we terug naar het academiejaar 1987-88. Samen met Sociale Raad werd er toen roed racisme gewerkt. Er werd een lijst opgesteld van kafees en diskoteken waar vreemdelin-

ZOEKERTJES

- Wie neemt mij mee? Genk-Leuven, vrijdag en zondag. Z.w. R. Kiebooms, ☎ 011/35.16.58.
- Woensdag 6 december. Thier. Je droeg een strak rokje met brede riem, je hebt bruin krullend haar en een ongehoorlijk mooie lach... I'm desperately seeking you. Koen B., Tervuursevest 103.
- Braaf bazinnetje zoekt stoute fiets terug. Groene fiets ging er maandag 4 december zonder enige waarschuwing vandoor. Het was van de Kapucijnen-voer 175 tussen 18.30 u. en 18.45 u. Wie brengt hem daar terug?
- Al uw tikwerk op tekstverwerker. Snel en verzorgd, studentvriendelijke prijzen. Ook tabellen geen probleem. ☎ 23.46.26.
- Dansen met de paterkens? Afdj-week van 26/11 tot 31/11. Samen blokken, zingen en zijn met anderen in Orval of Zevenkerken-Brugge. Inlichtingen: UP, Jan Stasstr. 2, ☎ 22.78.08.
- Verloren aan Arenbergkasteel: groene winterpet. Beloning voor de vinder. Emotionele waarde. Tom, Cité 9/1 of ☎ 20.61.86.

gen voortdurend werden lastig gevallen of waar ze gewoon buiten werden gezet. Onder andere het VRG-presidium bestelde toen om daar geen activiteiten meer te organiseren. Denkt men in Isol niet aan iets gelijkaardigs voor dit jaar?

Ndikumako: «Het zou zeker een goed idee zijn om dat initiatief terug op te pakken. We zullen er wel de medewerking van Sociale Raad voor nodig hebben. Ik moet wel zeggen dat ikzelf niet zoveel last heb van racistische uitingen. Waarschijnlijk omdat ik, als ik Belgische vrienden wil opzoeken, altijd naar dezelfde kafees ga op de Oude Markt. Verschillende van mijn *coloured friends* hebben wel al last gehad, zeker als ze zwart zijn.»

«Twee jaar geleden zaten er nogal wat Ghanezen, zowel studenten als vluchtelingen, in Isol. Die hadden toen regelmatig last met de politie omdat er voortdurend zoektochten waren naar illegaal verblijvende vluchtelingen. De laatste tijd zijn er hier nauwelijks nog Ghanezen. Waar ze gebleven zijn, weet ik niet.»

Veto: *Het land uitgezet, misschien?*

Erik Paredis

- Verloren: bordeauleren sleutelzakje (F. Lintstr. - Vesaliustr. - Tiensestr.). Help! ☎ 56.84.37 of Begijnhof 43 (A. Troch) B.o.t.k.
- Te koop: elektronische typemachine Olivetti Compact 70. Nauwelijks gebruikt! Inlichtingen: ☎ 28.31.70 (overdag) of 26.15.42 ('s avonds).
- Fakbar 'de Shrink' is te huur voor prive-fuiven op vrijdag en zaterdag. Info: Tiensestr. 115A, ☎ 28.60.78.
- Ongeveer een maand geleden verloren: klein, lieflijk parapluutje. Terug te bezorgen tegen enkele klapzoeven bij Martine, Dekenstr. 35.
- Voor alle mensen die denken dat ze kunnen tafelvotballen: wij denken jullie uit. Ondergetekend, Mel en Wil, Blijde Inkomstr. 69.
- Marianepan, Koen Wauters heeft flaporen! Mag ik nu je idool zijn? Eeuwig jouw sprinkhaan!
- Josephine, 't is tijd om China te heroveren! Keizer Karel gaat mee (maar hou het geheim). Geef het hopenoze visje ook iets te doen. Sjallekesmens doet de logistieke steun. Join the army, etc. Napoleon Dynamite.
- Mag ik je, tussen Duits Namenrecht door, "Die Leiden des jungen Werther" (Goethe) aanraden, brandend aktueel!

- Kriskestijntje: 21/12 van harte! De kussen in ruil voor koeskoes!
- Reeds 1 jaar een bolleke-vierkantje alliantie! Hiep-hiep!
- Typen van tessen en alle verslagen: ☎ 23.54.76. (liefst na 17.00 u.).
- Typen van tessen, verslagen en teksten op laserprinter. Vertalingen; inbinding. Kris Rosselle, Naamsteenvweg 130, Heverlee. ☎ 20.70.77.
- Luma, typen van tessen, verslagen en teksten. Vertalingen. Steenbos 25, 1641 Aelseberg. ☎ 02/380.12.80.
- Ik begrijp het wel: je nam *per ongeluk* die zwarte meisjesfiets (merk Ambo) uit de fietsenloods van blok 8 (cite) mee. Spijtig genoeg heeft die fiets een Grote Emotionele Waarde voor mij. Plaats je hem terug?

EKONOMIKA

TWAALFDE 60 LUSTRUM

DE NACHT VAN EKONOMIKA

BUSDIENST
BART PEETERS & DE RADIO'S
DE DIJK
DIRK BLANCHART & THE GROOVY QUARTET
PETER POPPE EN FRANK VERBERT
BUIKDANERS EN VUURSPUWERS
PRESENTATIE: BEN CRABBE
DEUREN 20.00 u - AANVANG 21.00 u
ZAAL STELLA
DINSDAG 19/12

